retur bñficia noua ſi de acceptis eēt īgratus. Phil.4. Cuꝫ grāꝝ actiōe. pᵉ Theſ.5. In oībꝰ grās agite ⁊c̄.

¶ Cōſequēter rogat vt orent ꝓ ipſo dicēs. (Orātes ſil' ⁊c̄.) Quia h̄ ē debitū. q̄ꝛ p̄lati cuſtodiūt eos ⁊ quoꝝ bonū ē cōe oīuꝫ. z. Theſ.3. Orate ꝓ nobis vt ſermo dñi currat ⁊c̄. Et h̄ vt deus aperiat hoſtiū. i. os ꝑ qd̄ ſermo a corde exit ꝑ qd̄ deus dat grāꝫ digne ꝓferēdi verbū ſuū. In aptiōe ēt ſignificat̄ aliqd̄ magnum. Mat.5. Aperiens os ſuum docebat eos ⁊c̄. Et iō ſubdit ad loquēdū. pᵉ Cori.14. Spūs ē q̄ loq̄t̄ myſteria. Et his īdigeo: q̄ꝛ ꝓpter verbū xp̄i tribulationes patior. Et iō orādum ē vt libere poſſim. z. Thy.z. Laboro vſq̄ꝫ ad vincula. Et hoc mō vt aperiat. i. vt manifeſtet ⁊c̄. Tria poſuit impedimēta. ſ. timoreꝫ. ⁊ iō dicit. Uinctus vel ꝓpter altitudinē ita ꝙ ſubditi nequeāt intelligere ꝓpter īcōgruitatē tēporis vel modi: ⁊ iō dicit. Ut oꝫ. p̄me Cori.3. Nō potui vobis loq̄ quaſi ſpūalibꝰ ſed q̄ſi carnalibꝰ. Luce. iz. Fidelis diſpēſator ⁊ prudens quē ꝯſtituit dñs ſuꝑ familiam ſuā vt det illis in tēpore tritici mēſuram.

¶ Cōſequēter cum dicit. (In ſapiētia ⁊c̄.) oſtēdit quomodo ſe habeāt ad extraneos: ⁊ p̄mo ī ꝯuerſatiōe. Scd̄o q̄uo in locutōe ibi. (Sermo veſter ⁊c̄.) Dicit ḡ. In ſapiētia ambulantes ad eos q̄ foris ſunt. i. īfideles. in ſapiētia. i. ſapienter. Sap̄.7. Neminē diligit deꝰ niſi q̄ cum ſapiētia inhabitat ⁊c̄. Et huiꝰ cā ē. Redimētes tēpꝰ ⁊c̄. Redimit vexationem ſuā qñ q̄s dimittit qd̄ ē de iure ſuo vt vitet eā. Iſti vexabant̄ ab eis: ⁊ iō vult ꝙ redimāt eā ꝑ ſapiētiam. i. Pe.z. Conuerſationem veſtram īter gentes habētes bonam ⁊c̄. Iteꝫ ſapienter loqui. Unde dicit. Sermo veſter ⁊c̄. Ut ſit gratus: q̄ꝛ in grā. Eccl'ici.6. Lingua eucharis in bono hoīe abundabit ⁊c̄. Itē diſcretio. Uñ dicit. Sale ꝯditus. ꝑ ſaleꝫ ītelligit̄ diſcretio q̄ꝛ ꝑ ip̄m oīs cibus ꝯditus eſt ſapidus: ita oīs actio īdiſcreta eſt īſipida ⁊ inordinata. Mat.9. Habete in vobis ſal ⁊ pacē habete īter vos. Et hoc vt ſciatis ⁊c̄. Aliter enī ē reſpōdēdū ſapiētibus: aliter īſipiētibꝰ. ꝓuer. z6. Non reſpondeas ſtulto iuxta ſtulticiā ſuā ne efficiaris ei ſil'is ⁊c̄. i. Pe.3. Parati ſemꝑ ad ſatiſfactionē oī poſcenti vos rationem ⁊c̄.

¶ Deinde cū dicit. (Que circa me ⁊c̄.) oſtēdit q̄d alij agāt ad ipſos: ⁊ p̄mo oſtēdit q̄d ad eos agāt illi quos ad eos mittit. Scd̄o q̄d cū apl'o remanētes ibi. (Salutāt ⁊c̄.) Mittit aūt ad eos legatū quē p̄mo deſcribit tripl'r: ⁊ p̄mo a dilectione dicēs. Chariſſimus frater. ſ. ꝑ charitatē q̄ facit hominēꝫ auro p̄cioſiorē. Eſa.13. Precioſior erit vir auro ⁊ hō mundo obriço ⁊c̄. Itē a fide. Uñ dicit. Fidelis in miniſterio. p̄me Cor.4. Hic iā querit̄ īter diſpēſatores: vt fidelis quis īueniat̄. Itē ab humilitate. Unde dicit. Et cōſeruꝰ. ſ. in executiōe miniſterij: ſed in dño q̄ꝛ p̄latus querere debꝫ vtilitatē eoꝝ q̄bꝰ prefert̄: ⁊ dei honorē. Sed ad q̄d mittit̄? Ut cog̊ſcat ſtatū ſb̄ditoꝝ. Geñ.37. Uade ⁊ vide ſi cūcta ꝓſpera ſūt erga fratres tuos ⁊ pecora ⁊ renūcia mihi q̄d agatur ⁊c̄. p̄mi Reg.17. Fratres tuos viſitabis ſi recte agant: ⁊ cū q̄bꝰ ordinati ſunt diſce. Itē vt cōſolet̄. Ro.1. Deſidero .n. videre vos vt aliq̄d īpartiar vobis grē ſpūalis ad cōfirmandos vos. i. ſil' cōſolari in vobis ⁊c̄. Et dñs miſſus a p̄re ad h̄ venit. Eſa.61. Ut cōſolarer oēs lugētes ⁊ ponerē conſolationē lugētibꝰ ſyon ⁊c̄. Itē deſcribit eiꝰ ſocietatē cū oneſimo. Qui oīa q̄ hic agunt̄ ⁊c̄. ⁊ vr̄a mihi vt corrigaꝫ: ⁊ mea vobis vt exemplum habeatis.

¶ Deīde cū dicit. (Salutat ⁊c̄.) oſtēdit quō ſalutant̄ a remanentibꝰ cū apl'o: ⁊ lr̄a ſatis pꝫ. De quo accepiſtis ⁊c̄. Act. 13. dr̄ ꝙ cū paulus ⁊ barnabas ſil' irēt: q̄dā ioānes marcus ſic ſe eis cōiunxit ꝙ poſtea receſſit ⁊ iteꝝ redijt. Et paulus q̄dē noluit eū recipere: ſed barnabas: ⁊ iō paulus receſſit a barnaba. Et ꝑꝑ hoc apl's ſcripſit coloſſenſibꝰ de marco ꝙ nō reciperēt eum: ſꝫ nunc. q̄ꝛ ꝯuerſus erat ſcribit vt eū recipiant: ⁊ hoc ē. Accepiſtis ⁊c̄. Uel fratrem barnabe. de quo barnaba accepiſtis ⁊c̄. Et ieſus ⁊c̄. q̄ q̄dē erat vir ſancte cōuerſationis. Et iō dr̄ iuſtus. Qui ſunt ex circūciſione miſſi ad predicādū euāgeliū xp̄i. Phil.1. Quid .n. cū oī mō ſiue ꝑ occaſionē ſiue ꝑ veritatē xp̄s annunciet̄. Et ſic p̄mo gētiles: ſcd̄o iudeos pōit. Epaphras q̄ ex vobis ē: q̄ꝛ aſianꝰ erat. Et ad hoc ſalutant vt ſtetis perfecti. Iac.1. Sitis ꝑfecti ⁊ integri in nullo deficiētes ⁊c̄. Pleni ⁊c̄. i. in oībꝰ que pertinēt ad volūtatē dei. Item ponit lucam q̄ nō fuit natus ex iudeis vt videtur ꝙ fuit anthiocenus: medicus arte: quē ſpecialiter nominat: q̄ꝛ fuit hō bone auctoritatis in eccl'ia ꝑꝑ euāgeliū qd̄ ſcripſit apl'o adhuc viuēte. itē demas.

¶ Deīde cū dicit. (Salutate ⁊c̄.) oſtēdit quos ſalutēt: ⁊ primo quō alios aliene eccleſie. Scd̄o quō eos q̄ ſunt de ſua ibi. (Et eaꝫ q̄ eſt laodicenſium.) Ex quo habet̄ ꝙ ſcripſit alias epl'as: q̄ꝛ iſtā de qua fit mentio hic. ſ. laodicenſium ⁊ vnā aliā ad corinthios p̄ter primā ⁊ ſcd̄am: q̄ꝛ in prima epiſtola. cap̄.5. dicit. Scripſi vobis in epl'a ne commiſceamini fornicarijs ⁊c̄. Sed rō eſt duplex quare nō ſunt in canone. q̄ꝛ nō cōſtabat de eaꝝ auctoritate q̄ꝛ forte erant deprauate ⁊ perierant in eccleſijs. Uel q̄ꝛ nō ꝯtinebāt aliud q̄ꝫ iſta

¶ (Et dicite ⁊c̄.) hic fuit prelatus eoꝝ ⁊ mandat vt moneant ipſum dicētes. Uide ⁊c̄. z. Thimo.4. Miniſteriū tuū imple. Et q̄dē tūc miniſteriū implet qñ facit illud qd̄ accepit. Sꝫ videtur ꝙ nō ꝑtineat ad ſubditum monere prelatum. Exo.19. Dicēdum qd̄ irreuerenter arguere ⁊ vituperare eſt ꝓhibitum: ſed monere charitatiue pōt: ſicut paulus petrū. Gal'.z. Sed quare nō ſcripſit p̄lato? Quia prelatus eſt ꝑꝑ eccleſiā ⁊ nō ecōuerſo. Salutatio ⁊c̄. Cōſuetudo apl'i erat ꝙ totā epl'am faciebat aliquē ſcribere: ſed in fine ponebat aliq̄d de manu ſua. z. Theſ. vlt. vbi dicit ſalutatio mea manu pauli. idē vt hic ne fallerent̄. Et dicit memores ⁊c̄. q̄ꝛ rome vinctus erat: q̄ꝛ Iac.5. Exemplum accipite fratres exitus mali ⁊ longanimitatis ⁊ laboris ⁊ patientie ꝓphetas qui locuti ſunt in noīe dñi ⁊c̄. Heb. vlt. Mementote p̄poſitoꝝ veſtroꝝ q̄ vobis locuti ſunt verbū dei: quorum ītuētes exitū ꝯuerſatiōis imitamini fidē. ¶ Tandeꝫ cōcludens optat eis bonū dicens. Grā ⁊c̄. Io.1. Grā ⁊ vitas ꝑ ieſum xp̄m facta ē. Cui ſit laus ⁊ gl'ia nūc ⁊ ſemꝑ Amen.

¶ Explicit ſubtiliſſima expō ſanctiſſimi doctoris Thome de aquino ordinis fratrū predicatoꝝ ſuꝑ epl'a mirifici apoſtoli pauli ad coloſſenſes.

¶ Incipit mirabilis declaratio eiuſdem angelici doctoris ſancti Thome aquinatis ordinis fratrū predicatorum ſuper prima epiſtola doctoris gentium ſancti apoſtoli pauli ad theſſalonicenſes. Prologus.

Multiplicate ſūt aque ⁊c.

Geñ.7. Hec verba cōpetunt materie huiꝰ epl'e. Eccl'ia enim figurat̄ ꝑ arcā: ſicut dr̄ .i. Pe.3. q̄ꝛ ſicut in arca ceteris ꝑeuntibꝰ pauce anime ſaluate ſunt: ita in eccleſia pauci ideſt ſoli electi ſaluabuntur. Per aquas autem ſignificantur tribulationes. Primo q̄ꝛ aque impellūt irruendo ſicut tribulationes. Mat.7. Uenerunt flumina ⁊ flauerunt venti ⁊ irruerunt in domū illaꝫ ⁊c̄. Sed impulſu fluminum eccleſia nō mouetur. Unde ſubdit. Et nō cecidit. Secundo aqua extinguit ignem. Eccl'ici. 30. Ignem ardentem extinguit aqua: ſic ⁊ tribulatiōes extinguūt impetus concupiſcentiaꝝ ne homines ad libitum eas ſequātur: ſed nō extinguunt veram charitatem eccleſie. Cañ.8. Aque multe nō poterunt extinguere charitatem nec flumina obruent illaꝫ. Tertio aque ſubmergunt per inundationem. Treñ.3. Inundauerunt aque ſuper caput meum. ſed eccleſia nō per has ſubmergitur. Ioñ.z. Circundede

runt me aque vſq3 ad animam meaz:abiſſus vallauit me. pelagus operuit caput meuz ⁊c̃.Et poſt. Rurſum videbo tēplum ſanctū tuū ⁊c̃. Nō ergo deficit ſed ſubleuat̃.Et primo ꝑ eleuationē mentis ad deū.Greg. Mala iſta in h̄ mūdo que nos premūt ad deū nos ire cōpellūt.Oſee.6.In tribulatione ſua mane cōſurgent ad me ⁊c̃.Scd̃o ꝑ ſpūalem cōſolationē.p̄s.Scd̃m multitudinez doloꝝ in corde meo cōſolationes tue letificauerūt aīaz meā ⁊c̃.z.Cor.i.Sicut abundāt paſſiones xp̄i in nobis:ita ꝑ xp̄m abundat conſo/ſolatio noſtra.⁊c̃.Tertio ꝑ multiplicationē fideliū:q2 tēpore ꝑſecutionū deus multiplicauit eccleſiā.Exo.i.Quātoq3 magis opprimebāt eos tanto magis multiplicabant̃ ⁊ creſcebant ⁊c̃.Sic ergo ꝯuenit huic epl̄e.q2 iſti multas tribulationes paſſi ſteterunt fortes. Uideamus ergo textum.

CAP. I.

PAulus ⁊ Siluanus ⁊ Timotheus:eccleſie theſſalonicēſiuz in deo patre noſtro ⁊ domio ieſu chriſto gratia vobis ⁊ pax.Gratias agim⁹ deo ſemper ꝓ omnibus vobis memoriā veſtri faciētes in orationibus noſtris ſine intermiſſione: memores operis fidei veſtre ⁊ laboris ⁊ charitatis ⁊ ſuſtinentie ſpei domini noſtri ieſu chriſti ante deum ⁊ patrez noſtrū Scientes fratres dilecti a deo electionē veſtrā quia euangelium noſtruz nō fuit ad vos in ſermone tantū:ſed ⁊ in virtute ⁊ in ſpiritu ſancto ⁊ in plenitudine multa:ſicut ſcitis quales fuerimus in vobis propter vos. Et vos imitatores noſtri facti eſtis ⁊ domini excipientes verbum in tribulatione multa cum gaudio ſpiritusſancti:ita vt facti ſitis forma omnibus credētibus in macedonia ⁊ in achaia. A vobis.n. diffamatus eſt ſermo domini nō ſolum in macedonia ⁊ in achaia:ſ3 ⁊ in omni loco fides veſtra que eſt ad deum perfecta eſt.ita vt non ſit nobis neceſſe quicq̄3 loqui. Ipſi enim de nobis annunciant qualem introitum habuerimus ad vos. ⁊ quomodo conuerſi eſtis ad deuz a ſimulacris ſeruire deo viuo ⁊ vero ⁊ expectare filium ei⁹ de celis quē ſuſcitauit ex mortuis ieſuz qui eripuit nos ab ira ventura.

¶ Et ideo apl̄s vult munire hic eccleſiā cōtra tribulatiōes ⁊ p̈mo ꝯtra tribulatiōes p̄n̄tes.Et hoc in p̈ma epl̄a. Secūdo ꝯtra futuras tēpore antixp̄i:⁊ h̄ in ſecūda. Prima diuiditur in ſalutationē ⁊ epiſtolarē narrationez ibi.(Gratias agimus ⁊c̃.)Itē p̈mo tāgit ꝑſonas ſalutātes. Scd̃o eccleſiam ſalutataz.Tertio bona optata. Notādum ē aūt ꝙ q2 vbi nō delinquim⁹ oēs pares ſum⁹.iō q2 iſtis bonis ſcribit nō facit mētionem de officio ſuo: ſed ſolū de noīe humilitatis.Sap̄.7.Et īnumerabilis honeſtas ꝑ man⁹ illius. Et adiūgit duos q̄ eis p̄dicauerūt cū eo.ſ.Siluanū q̄ ē ſylas ⁊ thymotheuz quē circūcidit:vt dr̃.Act.16.Salutat autez eccleſiā q̄ ē ꝯgregatio fideliū.Et hoc ī deo patre ⁊ domino noſtro ieſu xp̄o.i.in fide trinitatis ⁊ diuinitatis ⁊ humanitatis xp̄i:q2 in hoꝝ cognitiōe erit noſtra beatitudo. Tāgit aūt perſonā patris ⁊ filij incarnati in q̄bus ītelligit̃ ſpirit⁹ ſanctus q̄ eſt nexus amboꝝ.Bona optata ſunt grā q̄ ē p̈ncipiū oīum bonoꝝ.i.Cor.15.Gratia dei ſum id qđ ſum.Et pax que ē finis: q2 tunc ē pax qñ appetitus totaliter pacat̃

¶ Deinde cū dicit.(Gratias agim⁹ ⁊c̃.)Incipit epiſtolaris narratio:⁊ p̈mo cōmēdat eos de preterita ꝑſeuerātia. Secundo monet eos ad bene agendum in futurū.4.cap̄.ibi.(Decetero ⁊c̃.)Itē p̈mo agit gratias vniuerſaliter de bonis eoꝝ.Scd̃o ea cōmemorat in ſpāli ibi.(Scientes fratres ⁊c̃.)Circa primū duo facit:q2 p̈mo pōit gratiaꝝ actionem.Secūdo eius mām ibi.(Memores ⁊c̃.)Itez p̄io ꝓ eis gratias agit.Secūdo ꝓ eis orat ibi.(Memoriam veſtri ⁊c̃.)Quātum ergo ad primū dicit tria que debent eſſe in gratiaꝝ actione:primo ꝙ ſit ordinata.ſ.ad deū. Ideo dicit.Gratias agim⁹ deo.p̄s.Gratiā ⁊ gloriā dabit dñs.Iac̃.i.Oē datū optimū ⁊ omne donū ꝑfectum deſurſum ē deſcendens a patre luminū ⁊c̃.Itez aſſidua: q2 ſemper. Itez vniuerſalis ibi.(Pro omnib⁹ vobis.)īfra.5.In omnibus gratias agite ⁊c̃.

¶ Deīde orat ꝓ eis dicēs.(Memoriam ⁊c̃.) Quaſi dicat. Qñcunq3 oro habeo vos in memoria. Ro.i.Sine ītermiſſione memoriā veſtri facio ſemꝑ in orōnib⁹ meis ⁊c̃.

¶ Deīde cū dicit.(Memores operis ⁊c̃.) Ponit bona de q̄bus gratias agit.ſ.fidem:ſpez ⁊ charitatē:p̄ͨ Cor.13. Nūc autē manēt fides ſpes charitas tria hec ⁊c̃.Fidem premittit:q2 eſt ſubſtātia ſperādaꝝ reꝝ ⁊c̃.Accedentē eni ad deū op3 credere ⁊c̃.Heb̄.11.Hec aūt nō eſt ſufficiens niſi habeat operationē ⁊ laborē.Et ideo dicit.Operis veſtri ⁊ laboris.Iac.z.Fides ſine operib⁹ mortua ē.¶ Itē q2 qui in laborando ꝓpter xp̄m deficit nihil val3.Luc.8.Ad tēp⁹ credunt ⁊ in tēpore tentationis recedunt.ideo dicit. Operis ⁊ laboris.Quaſi dicat.Memores fidei veſtre operantis ⁊ laborantis.Itē charitatis in cuius operibus abundāt.infra.4.De charitate fraternitatis ⁊c̃.Itē ſpei que facit patienter ſuſtinere aduerſa. Ro.12.Spe gaudētes ī tribulatione patientes.Et ſuſtinētie quā ſpes facit.Iac.5.Patientiam iob audiſtis ⁊c̃.Spei inq̄3 dñi noſtri.i.quā habemus de xp̄o vel quā xp̄s dedit nobis.i.Pe.i.Regenerauit nos in ſpem viuam ⁊c̃.Hec ſpes ē ante deū nō ante oculos hominum.Mat.6.Attendite ne iuſticiā veſtrā faciatis corā hominibus ⁊c̃.Heb̄.6.Quā ſicut anchorā habemus aīe tutam ⁊c̃.Spes enī in veteri teſtamēto nō īduxit ad deū.

¶ Deinde cum dicit.(Scientes fratres ⁊c̃.)in ſpeciali cōmemorat eorū bona quos primo commendat ꝙ deuote ⁊ ꝓmpte ſuſceperunt p̄dicationē nō obſtante tribulatione Secūdo ꝙ ꝓpter tribulationē ab ea nō receſſerunt in ſecundo cap.ibi.(Nā ipſi ſcitis ⁊c̃.)iteꝝ p̈ma ꝑs diuidit̃ in duas:q2 p̈mo oſtēdit qualis fuit iſta p̄dicatio.Scd̃o qual̄r ab eis recepta ibi.(Et vos imitatores.⁊c̃.)Circa primum tria facit:q2 p̈mo oſtēdit q̄d circa eos ſciebat.Scd̃o modū p̄dicatiōis ſue ibi.(Quia euāgeliū ⁊c̃.)Tertio q̄d ipſi ſciebant de apl̄o ibi.(Sicut ſcitis ⁊c̃.)Dicit g̊.O fratres dilecti a deo:nō ſolū cōiter inq̄3tu3 dat eſſe nāe:ſed inq̄3tū ſpecialiter ad bona eterna eſtis vocati. Malach.i. Iacob dilexi ⁊c̃.Deutero.33.Dilexit populos ⁊c̃. Electionē veſtrā.

¶ Quaſi dicat.Certitudinaliter cognoſco vos eē electos q2 hāc electionē nō meruiſtis:ſed a deo eſtis gratuite electi.Et hoc ſcio.q2 deus dedit mihi magnū argumētū ī predicatione.ſ.ꝙ illi q̄b⁹ loquor ſunt a deo electi.ſ.qñ de⁹ dat eis vl̄ mihi grāz copioſe predicādi eis.

¶ Cōſequēter qđ dr̃ Ezech.3.Et linguā tuā adherere faciā palato tuo ⁊c̃.Et iō p̈mo cōmemorat q̄3 virtuoſe eis p̄dicauit.Scd̃o iducit eoꝝ teſtimoniū ibi.(Sic̃ ſcitis ⁊c̃.) Uirtuoſe q̄dē.q2 nō fuit in ſublimitate ſermonis.ſed in virtute.p̈me Cor.z.Sermo meus ⁊ p̄dicatio mea nō in ꝑſuaſibilibus humane ſapiētie verbis:ſ3 oñſiōe ſpūs ⁊ v̄tutis ⁊c̃. p̈me Cor.4. Nō eni3 in ſermone ē regnū dei.ſed in v̄tute.